

**World Health
Organization**

REGIONAL OFFICE FOR **Europe**

Saopštenje za medije

Sarajevo, 4. april 2017

Tri od četiri osobe koje pate od teške depresije ne primaju adekvatnu terapiju

Svjetski dan zdravlja 2017. godine se fokusira na depresiju, drugi najveći kontributor onesposobljenju ili gubitku zdravlja, te vodeći uzrok za 128.000 samoubistava svake godine u evropskoj regiji Svjetske zdravstvene organizacije. Prema nedavno objavljenim globalnim zdravstvenim procjenama Svjetske zdravstvene organizacije za 2015. godinu, broj osoba s depresivnim poremećajem u regiji iznosi 40 miliona, s prevalencijom u zemljama od 3,8% do 6,3% od ukupnog broja stanovnika.

Bez obzira što je veoma česta i pogađa svakoga u bilo kojoj fazi života, depresija je još uvijek nedovoljno prepoznata i nedovoljno tretirana. Stoga postoji potreba da se pokrene dijalog i krene u rješavanje stigma koja je povezana s ovim onesposobljenjem. „Iako se depresija može liječiti i spriječiti, najmanje 75% svih ljudi koji pate od teške depresije ne primaju adekvatnu terapiju. Međutim, nije dovoljno jednostavno pojačati usluge - jednako je važno i podizanje svijesti, izgradnja povjerenja i smanjenje stigme“, navodi dr. Zsuzsanna Jakab, regionalna direktorica Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu. „Kampanja Svjetske zdravstvene organizacije ‘Depresija: razgovarajmo’ ima za cilj informisati širu javnost o posljedicama i liječenju depresije, te kako pružiti podršku ljudima koji žive s depresijom. Možda niste u mogućnosti da se izvučete iz depresije, ali govoriti o depresiji je važan prvi korak.“

Čak i kad su im usluge na raspolaganju, mnogi ljudi koji pate od depresije izbjegavaju liječenjem ili kasne s početkom liječenja zbog straha od predrasuda i diskriminacije. To je, zajedno s niskim vladinim izdvajanjima, dovelo do ogromne praznine u dijagnostici i liječenju, te je rezultiralo da samo djelić osoba koje pate od depresije primaju odgovarajuću pomoć koja im je potrebna.

Depresija se često javlja s drugim stanjima i može voditi ka samoubistvu

U najgorem slučaju, depresija dovodi do samoubistva, što je drugi vodeći uzrok smrti među mladima u uzrastu 15-29 godina. Zemlje s niskim i srednjim primanjima u evropskoj regiji imaju najvišu stopu suicida na svijetu. Iako je depresija dva puta češća među ženama nego među muškarcima, stope suicida su veće za muškarce: u zemljama s niskim i srednjim dohotkom, 2015. godine muškarci su počinili 4 puta više samoubistava nego žene.

Depresija povećava rizik od anksioznih poremećaja, poremećaja zloupotrebe psihoaktivnih supstanci i drugih nezaraznih bolesti, kao što su dijabetes i bolesti srca. Isto tako, ljudi koji boluju od navedenih stanja imaju veći rizik od depresije. Djelomično zbog toga, depresija se može i treba tretirati u nespecijaliziranoj zdravstveno zaštiti i integrisati u postojeće platforme

pružanja usluga za ostale nezarazne bolesti i prioritetne programe, poput onih za zdravlje majki, djece i adolescenata.

Isplativ tretman

Nedavno je Svjetska zdravstvena organizacija provela istraživanje koje procjenjuje da globalni troškovi depresije i anksioznih poremećaja prelaze hiljadu milijardi dolara godišnje.

„Nepoduzimanje akcije je skupo jer su ogromni ekonomski troškovi depresije i drugih opštih mentalnih poremećaja, uglavnom zbog gubitka produktivnosti uzrokovanog nižom produktivnosti ili izostajanjem sa posla. Osim toga, visok postotak ljudi koji primaju socijalne naknade ili invalidske penzije imaju mentalni poremećaj kao primarni stanje - najčešće depresiju”, kaže Dr Dan Chisholm, voditelj programa za mentalno zdravlje u regionalnom uredu Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu.

Liječenje depresije terapijom ili antidepresivima, u kombinaciji s podizanjem svijesti o oboljenju, je isplativo, čak i štedljivo: svaki uloženi dolar daje povrat od četiri dolara kroz bolje zdravstvene ishode i bolju radnu sposobnost. Uprkos isplativosti tretmana, vladina potrošnja na usluge mentalnog zdravlja je veoma niska; prema anketi Svjetske zdravstvene organizacije „Atlas mentalnog zdravlja 2011”, u prosjeku se samo 3% zdravstvenog proračuna troši na mentalno zdravlje, i to u rasponu od manje od 1% u zemljama s niskim prihodima do 5% u zemljama s visokim dohotkom.

Tokom proteklih 15 godina, znanje je znatno poboljšano u smislu identifikacije ciljnih grupa, temeljnih rizičnih faktora i utjecaja preventivnih i terapijskih intervencija za depresiju. Pokazalo se da intervencije ne samo da mogu smanjiti učestalost depresije, već i spriječiti pojavu novih slučajeva ili ponovljenih epizoda. Obzirom da većina ljudi koji boluju od depresije su ranije imali barem jednu epizodu depresije, smanjenje ponavljanja ovog stanja može donijeti velike koristi.

Efikasnija prevencija i liječenje depresije, u kombinaciji s povećanjem svijesti o ovoj bolesti, će biti važan dio napora zemalja ka univerzalnoj zdravstvenoj pokrivenosti i socijalnom uključivanju. Takvi naponi će pomoći zemljama da postignu Target 3.4 ciljeva održivog razvoja: do 2030. godine, smanjiti za jednu trećinu prerane smrtnosti uslijed nezaraznih bolesti kroz prevenciju i liječenje te promociji mentalnog zdravlja i blagostanja.

Za više informacija, molimo posjetite stranicu kampanje:

<http://www.euro.who.int/en/media-centre/events/events/2017/04/world-health-day-2017-depression-lets-talk>

Preuzmite izvještaj: Depresija i drugi opšti mentalni poremećaji, globalne zdravstvene procjene

http://www.who.int/mental_health/management/depression/prevalence_global_health_estimates/en/

Za dodatne informacije, kontaktirajte:

Mirza Muminović

Administrativni asistent

WHO Country Office for Bosnia and Herzegovina

Zmaja od Bosne bb, Sarajevo

Tel.: 033 293 592

Facebook: <https://www.facebook.com/WHOBIH/>